

První žena, která autem objela svět

The background of the cover features a woman in a white dress and hat on the left, a vintage car in the lower right, and a desert landscape with Joshua trees and mountains under a blue sky with clouds.

SLEČNA STINNESOVÁ NA CESTĚ KOLEM SVĚTA

LINA JANSEN

KIO KAN

edice
KLOKAN

Copyright © 2022 by Blanvalet Verlag,
a division of Penguin Random House Verlagsgruppe
GmbH, München, Germany.
Translation © Pavel Dufek, 2023
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z německého originálu
FRÄULEIN STINNES UND DIE REISE UM DIE WELT
vydaného v roce 2022 nakladatelstvím Blanvalet Verlag,
a division of Penguin Random House Verlagsgruppe
GmbH, München, Germany, přeložil Pavel Dufek
Redakční úprava Lukáš Foldyna
Grafická úprava obálky Zuzana Bürger
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2023
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-7695-067-2

Bolivijská vysokohorská plošina

Srpen 1928

Jakoby z velké dálky se k uším Clärenore neslo řinčení nádobí a kdákání slepice. Chvilí trvalo, než si znova uvědomila, kde se nachází. Zamžourala, promnula si oči a pokusila se posadit zpříma. I tento nepatrný pohyb ji stál tolik sil, že se jí rozbušilo srdce a na čele jí vyvstal studený pot. Vyčerpaně se svalila zpět na dřevěnou palandu. Pod stropem obíleným vápnem nad ní kroužily dvě tlusté černé mouchy.

Jak dlouho tady už leží? Hodiny, dny, nebo dokonce týdny? A kde je Carl-Axel?

Jediné, nač si vzpomínala, bylo úmorné vedro. Přes den nemilosrdně páliło slunce na skalnatou poušť a žízeň ji málem připravila o rozum. Naproti tomu v noci se třásla zimou. Na kůži a ve vlasech měla ještě nalepený prach.

Nakonec museli nechat automobil stát. Nyní adler vězel mezi dvěma úlomky skály a byl nepojízdný. Špičatý kámen ostrý jako břitva rozcupoval pneumatiky a proděravěl olejovou vanu, jen provizorně záplatovanou. S Carlem-Axelem dokonce pila špinavou chladicí kapalinu. Po všem tom trmácení a nebezpečí, jimž byli v posledních měsících vystaveni, skončila jejich dobrodružná cesta v bolivijských Andách.

Při pomyšlení na porážku se jí do očí draly teplé a slané slzy. Polkla a statečně je potlačovala, jenže se jí to nedařilo. Nezadržitelně se jí řinuly po tvářích. Mohla za to ona. Předsevzala si, že přepíše dějiny a dokáže světu, čeho je žena schopna. Cena, kterou teď zaplatila za pýchu, byla příliš vysoká. Přišla o všechno. O vůz, nejlepšího přítele a... Dál ani nechtěla uvažovat. Velice ji trápilo vědomí, že ji ke Carlu-Axelovi poutalo víc než jen přátelské city.

Z rozjímání ji náhle cosi vytrhlo. Nízkým dveřním otvorem do studené místnosti vstoupila žena. Stejně jako Clärenore jí mohlo být kolem pětadvaceti let. Tmavé šaty jí překrýval nádherně zbarvený přehoz z mistrně utkané látky. Zářil červeně, žlutě a růžově. Na hlavě jí seděl kastrolovitý klobouk, který ji dělal vyšší, než ve skutečnosti byla. Přes oblá ramena měla přehozeny dva copy černé jako havran. V ruce držela keramický pohár s kouřící tekutinou.

„Kde je Carl-Axel?“ zeptala se Clärenore lámanou španělštinou. Když mluvila, ze suchých rtů se jí odlupovaly stroupky.

Žena si přiložila ukazováček na rty, čímž jí dala znamení, aby byla potichu. Pohár postavila na zem vedle Clärenoreřiny postele, sepnula ruce a přitiskla je ke snědé tváři. Co to má znamenat? Že Carl-Axel leží v jiné chatrči? Je naživu? Odpočívá? Nebo že by měla sama zase usnout?

„Kde je Carl-Axel?“ opakovala Clärenore netrpělivě. Mluvení ji vysilovalo. Žena nechápavě kroutila hlavou. Po Clärenoreřiných lících se opět koulely slzy a kanuly na vlněnou deku, kterou byla přikrytá až po bradu. Za celé uplynulé měsíce neplakala dohromady tolik jako v posledních hodinách.

Cizí žena si klekla vedle ní, sáhla po poháru a podala jí ho. Tekutina voněla po listech koky. Clärenore se napila a hned zase upadla do neklidného polospánku a trápily ji zmatené sny, výjevy ze sibiřské zimy, pouště Gobi a z Pekingu. Ale nesměla usnout. Musela se podívat po Carlu-Axelovi a potom vyhledat adler. K tomu potřebovala partu nejméně třiceti mužů, kteří by jí pomohli automobil odvléct. Kdyby společně položili klády, mohli by vůz po oblázkové poušti táhnout. Následně by se museli pustit do opravy. Bylo nutné zalátat díru v olejové vaně profesionálně a vyměnit pneumatiky. Potřebovali náhradní díly z Limy a novou pohonnou látku. Bylo nezbytné se dívat dopředu a vypracovat plán, aby se z tohoto nehostinného kraje dostali co nejdřív

pryč. Až Clärenore dokáže znova uvažovat s jasnou hlavou, musí vyhotovit seznam – tak jako vždycky, když se vyskytly potíže.

Jenže tentokrát bylo všechno jinak. Nic z jejích plánů se nezdálo proveditelné, neboť ji svazovala ochromující únava a dusila ji zdrcující tíseň. Hrozilo jí, že utone v záplavě zármutku.

„Povězte mi, prosím vás: Žije Carl-Axel Söderström? To je můj doprovod. Nechala jsem ho napospas,“ šeptala sotva slyšitelně.

Žena odpověděla řečí, které Clärenore nerozuměla, a nutila ji pít. Nakonec jí držela pohár těsně u úst. Clärenore si proti své vůli dala lok. Teplý nápoj rychle účinkoval po celém těle. Chutnal hořce a zároveň nasládle. Ztuhlé svaly se jí okamžitě uvolnily. Už jen mlhavě vnímala, jak jí neznámá žena odhrnuje přikrývku z nohou a převazuje je. Vzpomněla si na zakrvácené punčochy a zničené boty, roztrhané od šterku ostrého jako břitva. Na moment sebou trhla bolestí a pak se vrátila mírná, konejšivá temnota, o níž tušila, že nevydrží dlouho, než se zase dostaví noční můry.

Zavřela oči a poddala se jim.

Statek ve Weißkollmu (lužickosrbsky Běty Chołmc)

Září 1925

Vůz přijížděl po světlé šterkové cestě ke statku ve Weißkollmu v Horní Lužici. Šikmo dopadající paprsky podzimního slunce nořily zahradu do záplavy tlumených barev. Březové listí zářilo zlatožlutě a doplňovalo svítivou červeň a oranž podzimních aster. Nic zde nebylo ponecháno náhodě. Celý houf zahradníků se v každém ročním období

staral, aby se zahrada selské usedlosti předváděla návštěvníkům z té nejlepší stránky.

Clärenore seděla na zadním sedadle automobilu, vyhlížela z otevřeného okna a vystavovala obličej teplému slunci. Protivítr ji šimral na kůži. Mnohem raději by seděla za volantem sama, ale matka trvala na tom, aby ji z Berlína přivezl jeden ze šoférů. Jaké pošetilé rozhodnutí, uváží-li se, že Clärenore už rok každý víkend závodila na okruhu Avus a před měsícem vyhrála Všeruskou zkušební jízdu napříč Ruskem. Několik týdnů strávila na cestě z Petrohradu přes Moskvu do Tbilisi. Ze všech účastníků byla jenom ona ženského pohlaví a porazila třiapadesát mužů. Jeden soupeř při tomto riskantním podniku pořádaném částečně na nezpevněných silnicích zahynul. Matka a zbytek rodiny však její úspěch ignorovali.

Automobil zastavil před širokými schody. Na nejspodnějším na ni čekal Sebastian, starý sluha jejího otce. Měl na sobě frak a navzdory pokročilému věku stál rovně. Clärenore nevyčkávala, až jí otevře dveře vozu, a udělala to sama. Nejprve nechala vyskočit Lorda, svého mladého gordonsetra, a potom vystoupila stejně energicky na cestu vysypanou štěrkem.

„Dobrý den!“ Potlačila nutkání Sebastiana srdečně obejmout. Odmalička ji učili, aby se od personálu distancovala. Ale jak má dítě tohle nařízení dodržovat, když jí kuchařka Käthe ovazovala odřená kolena a sluha Sebastian osušoval slzy? Clärenore trávila nesčetné hodiny ve stáji, kde jí kočí Fritz vyprávěl historky z vojny.

„Dobrý den, slečno Clärenore!“ Sebastian se zdvořile uklonil, ale z jeho vřelého úsměvu se dalo vyvodit, jak moc se na shledání těšil. „Vy jste si pořídila psa?“

„No, vlastně to bylo přesně naopak.“ Zasmála se. „Lord si ve mně našel majitelku.“ Sotva skotský setr uslyšel své jméno, zavrtěl ocasem a otíral se jím o Clärenorinu nohu, dokud se k němu nesehnula a nepohládila ho po hebke

srsti. Obstarat si psa neměla v úmyslu, ale co vám zbývá, když bytná Schüllerová najednou stojí přede dveřmi se štěnětem, to jednoduše vpochoduje do bytu, rozvalí se vám na pohovce a rozhodne se tam zůstat a nikam neodcházet? Manželé, kterým bylo určeno, se museli poohlédnout po jiném zvířeti.

„Je rodina komplet?“ dotázala se Clärenore. Takováto setkání pro ni byla hrůza. Od prudké hádky po pohřbu jejího otce v uplynulém roce bydlela v malém bytě v Berlíně a se šesti sourozenci a matkou se setkávala pouze o svátcích. Kdyby nebyl důvod k dnešní návštěvě mimořádně důležitý, vymyslela by si nějakou výmluvu a vykroutila se z ní.

„Slečna Hilde již dorazila. Pan Otto pobývá v Mülheimu, pan Ernst a slečna Else jsou na internátě a oba vaše starší bratry, pány Huga a Edmunda, očekáváme odpoledne. Pan Hugo přijede se svou ženou Tilde a synem Dieterem.“

S každým jménem, které Sebastian uvedl, v ní rostl odpor. Se sourozenci si nikdy nijak zvlášť nerozuměla. Ernst a Else byli ve dvanácti a čtrnácti příliš mladí, aby přicházeli v úvahu jako důvěrníci. Otto si celý den četl a čas trávil nejraději o samotě. Hugo a Edmund nemohli Clärenore vystát. Po otcově náhlé smrti ji oba z rodinného podniku s matčiny přispěním chladnokrevně vytlačili. A složitý byl rovněž vztah k Hilde, mladší o tři roky.

„Paní matka vás očekává v otcově pracovně,“ informoval ji Sebastian a sáhl po cestovní kabele, kterou Ferdinand položil na šterkovou cestu.

„Klidně to nechte,“ zarazila ho Clärenore pohotově. „Tašku si mohu odnést sama. Myslete na své revma.“ Byla si vědoma, že se starý sluha kvůli bolesti po nocích nevyspí. Vlastně si zasloužil jít už před lety na zasloužený odpočinek.

Dotčeně se ušklíbl. „Dokud zde pracuji, budu nosit zavazadla já.“

Zakoulela očima. Věděla, že matka je k zaměstnancům stejně neúprosná jako k sobě a svým dětem. Bědování, natož

zoufání, to se v rodině Stinnesových netrpělo. Koneckonců její otec vybudoval jedno z největších hospodářských impérií na světě. Původně se postavil na vlastní nohy jako obchodník s uhlím a již jedenáct let po založení firmy ji změnil na společnost s ručením omezeným a činnost rozšířil o investice do vnitrozemské lodní dopravy, hornictví, výroby oceli, lesního hospodářství a chemického průmyslu. Dnes koncernu patřily také pivovary, hotely, tiskárny a nakladatelství. Rodina Stinnesových dokonce ovládala banky a pojišťovny. V koncernu pracovalo kolem šesti set tisíc zaměstnanců téměř ve třech tisících provozech na celém světě.

V duchu Clärenore procházela obsah své kabely. Zabalila si do ní čistou halenku, spodní prádlo a ponožky. Taška byla tak lehká, že ji mohla Sebastianovi svěřit, a přitom se nemusela obávat o jeho zdraví.

„Blahopřeji vám k senzačnímu úspěchu v Rusku,“ ztišil hlas, když vycházel po schodech ke vchodu do domu.

„Děkuji!“

„Dočetl jsem se o něm v novinách,“ pokračoval. „Všichni jsme na vás strašně hrdí.“

Zatímco on a ostatní personál sledovali Clärenorinu kariéru nadšeně, s výjimkou Otty jí nikdo z rodiny nepovažoval za důležité pogratulovat. O vítězství se zkrátka mlčelo, jako by neexistovalo. Kdyby byl její otec ještě naživu, ten by to oslavoval. Nejstarší dcery si cenil a její sklony k technice a ekonomice nejen podporoval, ale dokonce se jimi chlubil obchodním partnerům. V posledních letech před nezdařenou operací mu Clärenore dělala osobní sekretářku, což však její matka neschvalovala. Clärenore například jela jménem podniku do Jižní Ameriky na kontrolu některých tamějších provozů. Ačkolí měla o obrovském konglomerátu větší znalosti než Edmund s Hugem dohromady, dnes jej řídili oni.

Snažila se předcházet případným mrzutostem. Nemělo smysl se trápit kvůli rozhodnutím, která se nedají vzít zpět.

Následovala Sebastiana do přijímací haly, kde se vzduchem linula jemná vůně včelího vosku a mazlavého mýdla. Do horního patra vedly široké, důkladně vyleštěné dřevěné schody. Clärenore vždycky připadala celá budova příliš velká, neosobní a neútulná. Nic ji k ní nepoutalo, aby se tam cítila dobře. Schodiště lemovaly tmavé olejomalby ve zlatých rámech. V dětství se těch zasmušilých tváří předků bála.

Na dobu strávenou na statku Weißkollm měla špatné vzpomínky. Často musela stát celé hodiny v koutě pod přísným dohledem anglické guvernanky Bloomsberryové. Nejednou ji na celý den zavírali do pokoje, aby přemýšlela o svých prohřešcích. Díra v punčoše byl dostatečný důvod ke krutému trestu. Rákoska ve vychovatelčině ruce zanechávala na kůži jizvy a přival nadávek zase stopy na dětské duši.

Clärenore vydržela hrozné měsíce v Německu jen díky myšlenkám na to, že ji čekají daleko šťastnější časy na statku Asa gård v jižním Švédsku. Ten ji pojil s bezstarostným dětstvím. Na rozlehlém pozemku směla dovádět bez dozoru, vychutnávat si přírodu a hrát si s dětmi služebnictva. Mnohdy trávila celé odpoledne na koňském hřbetě nebo s mechaniky v dílně.

„Jdeš pozdě!“ vytrhl ji ze vzpomínání sestřin důvěrně známý hlas. U dřevěného schodišťového zábradlí stála Hilde a prohlížela si ji s vyčítavým výrazem. V loňském roce se z ní stala žena, z obličeje se jí vytratily veškeré dětské rysy. Na tvářích měla decentní make-up, růžový odstín zvolila šikovně. Všechno na ní bylo dokonalé. Účes, elegantní šaty, vzpřímené držení těla. Výraz obličeje byl zdrženlivý a trochu blahosklonný. Přesně takový, jaký se od dcery jednoho z nejbohatších německých průmyslníků v Německu očekával.

„I tobě překrásné odpoledne, milá sestřičko!“ odvětila Clärenore ironicky.

„Matka tě již čeká k obědu,“ pokračovala Hilde.

„Kdyby chtěla, abych přišla dřív, nesměla by mi poslat Ferdinanda,“ ohradila se Clärenore. „Plazí se po ulicích hlemýždím tempem.“

„Matka nevidí ráda, když jezdíš sama napříč zemí. Kromě toho: než za ní půjdeš, měla by ses ještě převléct.“

„Odsesu vám tašku do pokoje,“ vysvětlil Sebastian tiše, protáhl se mezi Clärenore a stěnou a odešel do druhého traktu budovy.

„Co je na mém oblečení špatného?“ Za dobu, co závodila v autech, si zvykla nosit kalhoty, a to nejen na závodní dráze, nýbrž i v soukromí. Vlasy si dala ostříhat nakrátko a nechala si udělat módní vodovou ondulaci – po vzoru slavných amerických hereček. Takový skandální oděv společnost odmítala tolerovat i výstřední dceři průmyslníka. Některé komentáře v tisku na její adresu byly zdrcující, ale to jí nevadilo.

„Proč pořád musíš všechny provokovat?“ rýpla si Hilde. „Jako by nestačilo, že závodíš v automobilech. Musíš se ještě oblékat jako muži?“

„Vždyť to je praktické,“ hájila se Clärenore.

Hilde vzdychla. Vzala mezi prsty perlový náhrdelník, který jí visel kolem krku, a posouvala jednu perlu po druhé. „Takhle o tebe nikdy nebude žádný muž stát.“

„Žádný jako Max?“ kontrovala Clärenore zle. „Nudný člověk, který mě bude celý den komandovat a poučovat, co mám dělat?“ Dala si ruce v bok. „Děkuji, to nemám zapotřebí! Kdybych se měla někdy vdát, pak za muže, co mě bude brát vážně a kterého budu milovat.“

Hilde v obličeji zbledla. Před pár týdny ji podnikatel Max Fiedler požádal o ruku a ona nabídku přijala. Byl o několik let starší než ona, ale jak Clärenore věděla, šlo o matčina vysněného kandidáta. Kdyby sestra směla dát na hlas svého srdce, zasnoubila by se s Franzem, synem kočího. Takové rozhodnutí by však mělo za následek, že by ji matka okamžitě vydělala.

Sestře se chvěly rty. Pustila náhrdelník, a jak narazil na hrudník, perly zacvakaly. Clärenore svých slov ihned litovala. Nechtěla jí ublížit. Přesto k tomu docházelo pokaždé, když se potkaly. Dnes překonala dosavadní rekord: Sestřiny city ranila již po několika slovech. V dětství mívala strach, že malá Hilde spíše upoutá pozornost milovaného otce. O těch málo hodin, které si Hugo Stinnes vyhrazoval pro své děti, se Clärenore nemínila dělit. Místo aby na Hilde pohlížela jako na spřízněnou osobu, brala ji jako sokyni. Až příliš pozdě Clärenore poznala, že by bylo moudřejší, kdyby se spojily. Sestra totiž nikdy nepředstavovala vážnou konkurenci, navíc byly velmi odlišné. Bohužel již byl položen základ zpackaného vztahu.

„Matka na tebe čeká v otcově pracovně,“ oznámila jí Hilde chladně, obrátila se ke Clärenore zády a šla chodbou ke svým soukromým prostorům. Podpatky jí o dlaždicovou podlahu hlasitě klapaly. Clärenore krátce zvažovala, zda má jít za Hilde a pokusit se o přátelský rozhovor, ale pak to nechala plavat. Obávala se, že by to zase skončilo hádkou. Lord ji vlhkým čenicem štouchl do ruky a ona ho pohladila po červenohnědé srsti.

„To byl teprve začátek,“ prohodila tiše. „Debata s matkou bude ještě mnohem chladnější.“ Lord se na ni díval beze-lstnými očima a pomalu vrtěl ocasem. „Tak do toho, ať to máme brzo za sebou.“

Odhodlaně kráčela temnou chodbou a Lord jí šel bez váhání v patách.

Přede dveřmi do pracovny se zastavila, zhluboka se nadechla a teprve potom zaklepała. Otevřela, až když se zevnitř ozvalo: „Vstupte!“

Přes nos ji praštila známá vůně tabáku, kůže a dřeva. I otcova voda po holení stále ještě visela ve vzduchu. Usídlila se ve stěnách obložených dřevem a těžkých tmavozele- lených sametových závěsech, jako by připomínala, že duch

Huga Stinnese v této místnosti nadále dlí. Cítila, jak se jí stahuje hrdlo.

Chvilí trvalo, než její oči přivykly šeru. Matka seděla za masivním psacím stolem. Byl to nezvyklý pohled. Dokud její manžel žil, pobývala v jeho pracovně jen zřídkka. Nyní po zesnulém choti psací stůl převzala. Ani drobná postava, ani úzký obličej nenavštěvovaly tomu, že měla železnou vůli. Byla jedinou dědičkou a nikdy nedělala tajemství z toho, že pro ni synové znamenají víc než dcery. Kdyby bylo po jejím, přivedla by na svět jenom samé kluky. Dívky byly v jejích očích pouhou nevítanou přítelkyní, kterou bylo nutné provdat za co největší boháče. Proto jí vždycky bylo trnem v oku, že manžel Clärenore podporuje.

„Ty nemáš v Berlíně zrcadlo?“ popíchla ji uštěpačně.

„Dobrý den, matko!“

„Běž si obléknout šaty.“ Cläre zvedla netrpělivě ruku a pokynula dceři, aby z místnosti odešla, avšak Clärenore zůstala paličatě stát.

„Můj oděv je otázka peněz,“ opáčila klidně. „Podniky, pro které pracuji, mi jednou do roka financují kompletní výstroj od krejčího. Tohle oblečení nosím na setkání s novináři a fotografování a pak si ho smím nechat. Bylo by nerozumné, kdybych se jako automobilová závodnice rozhodla pro elegantní večerní šaty.“

„Takže stále vysedáváš za volantem a jezdíš dokolečka po závodní dráze?“

Clärenore mlčela, neboť to byla jednoznačně řečnická otázka. Na stolku vedle dveří leželo několik deníků. Všechny informovaly na titulní straně o Clärenoiřině vítězství v Rusku.

„Kdy hodláš s těmi alotrii přestat a konečně dělat to, co od tebe rodina očekává?“ pokračovala matka.

Clärenore se napřímila. S výčitkami sice počítala, ale překvapilo ji, že se s nimi matka vytrasí tak rychle.

„Závoděním vydělávám peníze,“ ohradila se a pokračování si nechala pro sebe: Peníze, které mi rodina upírá. Místo toho vysvětlila: „Z mých vítězství těží celý německý automobilový průmysl, a tím i náš rodinný podnik. Naše provozy jsou významnými dodavateli. Automobilka Adlerwerke patří k našim největším zákazníkům.“

„Nemusíš mě poučovat o úkolech našich provozů,“ přerušila ji matka podrážděně. „Všem by nám pomohlo, kdyby ses provdala za vlivného muže a konečně se postarala o potomky.“

Clärenore se na sobě snažila nedat znát, jak moc ji matčina slova ranila. Žádná žena by neměla klesnout na úroveň pouhé manželky a rodičky. Pokud se matka s touto rolí spokojila, měla na to právo. Jenže Clärenore si přála něco jiného. Avšak nyní nebyla vhodná doba na podobné diskuse. Jestliže prahla po úspěchu, musela se držet vlastního důvodu návštěvy.

„V Americe začal Ford vyrábět automobily na běžícím pásu. Brzy jeho vozidla zaplaví celou zeměkouli. Pokud se německé podniky chtějí udržet na mezinárodní scéně, potřebují reklamu. A kdo může být lepší protagonistkou než mladá žena, co řídí vůz?“

Cläre přimhouřila oči a složila ruce před útlou hrudí. Šedivé vlasy měla vzadu pevně smotané do drdolu. Od manželovy smrti chodila výhradně v černém – v této barvě působila její tvář ještě mrzutěji.

„Co se staráš o nějakého Henryho Forda z Ameriky?“ Cläre se nahnula nad stůl. „Pochopila jsem, že se tento rozhovor nebude točit kolem automobilových závodů. Co máš za lubem tentokrát?“

Bylo strašné, jak rychle ji matka prokoukla. Na tom se za celé roky nic nezměnilo.

„Plánuji cestu kolem světa,“ odpověděla Clärenore.

Připomněla si dobu, kdy po ničem netoužila víc než sedět sama za volantem automobilu. Matka a paní Bloomsberryová

jí to výslovně zakázaly, zato otec jí to dovolil. Již ve třinácti letech Clärenore poprvé pomáhala při opravě, v patnácti směla kroužit po dvoře na statku Asa gárd a v osmnácti získala řidičský průkaz.

„Cestu kolem světa?“ zopakovala Cläre a zamítavě zkržila ruce na prsou.

„Chci jako první žena objet zeměkouli v automobilu,“ potvrdila dcera.

Matku tím natolik vyvedla z míry, že ztratila řeč.

Clärenore toho využila a směle mluvila dál.

„Tahle výprava by znamenala nesmírně cennou reklamu pro německý automobilový průmysl. Mohla bych dokázat, čeho jsou němečtí inženýři schopní. Naše automobily jsou nejlepší na světě. Vyznačují se takovou výkonností a spolehlivostí, že se v nich dá objet svět.“

Matka dál mlčela.

„Prospěch z toho bude mít i naše podnikání,“ pokračovala Clärenore. „Naše jméno se bude v kladném smyslu objevovat na titulních stranách a opět získáme důvěru investorů.“

Matka se rázem zachmuřila. Clärenore se dostala na tenký led. Cläre nestrpěla kritiku toho, jak její synové řídí firmu. Přitom bylo všem patrné, že ani Edmund, ani Hugo nemají smysl pro komplexnost koncernu. V uplynulém roce nejdříve zveřejnili podíly z elektrárny RWE, později části Deutsch-Lux a dolů v Lucembursku, úspěšných podniků. Kdyby byly nadále potíže s likviditou, museli by odprodat podílnictví na lodní dopravě a obchodu s uhlím. Clärenore si byla jistá, že kdyby to otec viděl, obracel by se v hrobě.

„Jestli ode mě nebo od svých bratrů očekáváš finanční podporu této nesmyslné akce, tak na to rovnou zapomeň. Nedáme ti na ni ani jednu říšskou marku.“

„Ještě sis vůbec neposlechla, co mám přesně v plánu!“ Tak rychle se Clärenore nemínila vzdát. V sázce toho bylo příliš. Během závodu v Rusku dostával její plán konkrétní podobu. Už se nehodlala smiřovat s tím, co jí někdo vnucuje.

Automobilové závody a účast ve Všeruské zkušební jízdě jí diktoval automobilový průmysl. Nyní se chtěla poprvé v životě sama chopit iniciativy; ne věčně skákat, jak muži pískají.

„Dověděla jsem se dost, aby mi bylo jasné, že nemáš v hlavě nic než alotria. Už o tom nechci slyšet ani slovo. A nyní, prosím, běž do svého pokoje a oblékni si šaty, které mě nebudou dráždit. Ačkoli se zdá, že na to stále zapomínáš, jsi žena. V tomto odporném oděvu vypadáš jako nějaký neduživý muž.“

„Ale matko, alespoň mě vyslechni.“

„Co si mám poslechnout?“ Cläre zvýšila hlas. „Že máš v úmyslu objet svět jakožto neprovdaná žena? Kdo tě bude doprovázet? Nějací mechanici? Nenapadlo tě, co to znamená pro dobré jméno naší rodiny? Žádný muž, jemuž záleží na pověsti, si tě nebude ochoten vzít. Po celém světě si na tebe budou ukazovat prstem a vysmívat se ti, že jsi amazonka – mužatka.“

Clärenore cítila, jak se v ní hromadí vztek a do očí se jí derou slzy. Nechtěla jim dát průchod. Statečně zařala ruce v pěst a v duchu počítala do deseti. Po otcově smrti odešla ze statku s pláčem. Tehdy se zapřísáhla, že matka ani bratři už nesmějí mít nad jejím životem takovou moc, aby kvůli tomu ronila slzy.

„Tu výpravu podniknu,“ trvala na svém. „Ukážu světu, čeho je žena schopna, protože mezi muži a ženami není žádný rozdíl.“

Poprvé od chvíle, kdy vstoupila do pokoje, se v matčině tváři mihl náznak shovívavého úsměvu. „Ach, Clärenore, kdy už přestaneš být tak nezdravě tvrdohlavá?“

Clärenore mlčela, což si matka vyložila jako souhlas.

„Předpokládám, že dostaneš rozum a konečně budeš dělat to, co od tebe jako od dcery očekávám. Najdi si ženicha přiměřeného stavu. Jde o to, vést obrovský podnik a zachovávat dobrou pověst jména Stinnes. Dlužíš to otci a bratrům.“

„Byla jsem připravena převzít zodpovědnost, a to jsem pořád,“ odvětila hořce. „Otec si přál, abych nastoupila do vedení firmy.“ Všechno by se vyvíjelo jinak, kdyby se matka řídila manželovou vůlí.

Slabý úsměv z její tváře rázem vyprchal. „To stačí!“ odsekla ostře. „Za hodinu se v zimní zahradě podává svačina. Zúčastní se jí také tví bratři. Běž se připravit. Ve skříni máš vhodné šaty.“

Clärenore se beze slova otočila.

„Od nás nedostaneš ani vindru!“ zavolala za ní matka. „A pokud se odvážíš naše dobré jméno pošpinit tím, že se nemravným způsobem obklopíš muži, postarám se, aby tě naše rodina navždy vyobcovala. Stačí jediná skandální zpráva, a ke Stinnesovým už nepatříš. Rozumíš?“

Clärenore to pochopila moc dobře a mlčky z pokoje odešla. Kdyby zůstala o něco déle, asi by své předsevzetí porušila. Slzy o sobě již dávaly vědět. Sotva za ní zaklaply dveře, opřela se o chladnou zeď a zavřela oči. Pomalu si dřepala. Lord si sedl vedle ní a konejšivě si jí položil hlavu na kolena. Vděčně ho drbala za měkkýma ušima, potom zabořila celý obličej do hebké srsti. Dotyky měly uklidňující účinek. Matka se ve skutečnosti domnívala, že se na výpravu vydává jen proto, aby si užívala s muži a vyhnula se splnění vlastního úkolu: sňatku s odpovídajícím ženichem. Takový nesmysl!

Clärenore toužila poznávat jiné země, národy a kultury. Dychtila po tom, rozšířit si obzor, a vždycky ji uchvacovaly atlasy. Muselo přece existovat víc než úzké společenské meze, v nichž se ženy v Německu směly pohybovat. To, že jí matka nechtěla rozumět, jí mrzelo, ale zklamání její touhu ještě umocňovalo.

Za rozhodnutím si stála: plánovanou cestu kolem světa uskuteční stůj co stůj. Bylo by k smíchu, kdyby jako mladá žena, která umí řídit automobil, nedokázala sehnat mecenáše, jenž by její záměr podpořil finančně. V duchu probírala jména všech, kdo by jí mohli pomoci, počínaje vlastníkem

automobilky Adlerwerke přes ředitele Continentalwerke až po šéfa benzolového svazu z Essenu a představenstvo německé společnosti na výrobu vakuového oleje z Hamburku – ty všechny jí otec představil osobně.

Ještě ji napadl ministr zahraničí Gustav Stresemann, otcův dobrý přítel. Potřebovala totiž víza a diplomatický pas a v tomto ohledu by jí určitě mohl být užitečný. S každým dalším jménem se jí vracelo sebevědomí. Když se zvedla, věděla, že expedici realizuje bez ohledu na to, jak se k ní staví rodina. Celý svět přesvědčí, že ženy dokážou být stejně odvážné jako muži.

V zápalu činorodosti se vydala zpět ke schodišti a pádila po něm dolů. Poslední tři schody vzala jedním skokem.

„Nono!“ Sebastian šel právě proti ní a nestačil žasnout. „Neměla byste se chystat na svačinu?“

„Nemám čas,“ odpověděla. „Musím zpátky do Berlína. Připravovat se na cestu kolem světa.“

Bolivijská vysokohorská plošina

Srpen 1928

Již několik hodin vál oknem dovnitř ledový vítr a Clärenore se i pod tlustou vlněnou dekou třásla. Z postele se dívala na hvězdnou oblohu a světlý měsíc v úplňku, jehož svit dopadal na hliněnou podlahu a chatrč zaplavil stříbrným jasem. Pomalu se napřímila a ovinula se příkrývkou ještě těsněji. Noci bývaly na vysočině mrazivé, ale nejhorší byl řídký vzduch, který ztěžoval dýchání. Clärenore myslela na Carla-Axela a jeho krvácení z nosu, jímž začal trpět už u jezera Titicaca. Když ho zanechala v Andách, aby sehnala pomoc, krvácel z nosu a úst. Ten děsivý pohled jí naháněl hrůzu.

Ze začátku ho podpírala, potom se však vedle ní zhroutil a neměl sílu na další krok. Energie došla i jí.

„Spolu to nezvládneme,“ huhlal.

Nakonec jeho naléhání podlehla, odtáhla ho do stínu skály a dál se trmácela sama.

„Přivedu pomoc,“ slíbila mu a on jen letargicky přikývl.

Clärenore nevěděla, jak dlouho byla na cestě sama. S každým krokem únava stoupala a nakonec se natáhla na holou zem, aby si trošku odpočinula. Vlastně chtěla hned pokračovat, ale zřejmě zdřímala. Uslyšela dětské hlasy v cizí řeči, myslela si, že se jí to zdá, a dál jim nevěnovala pozornost. Krátce nato ztratila vědomí a procitla až v místnosti, kde teď ležela. Jak dlouho to trvalo?

Stále ještě nevěděla, kde se nachází Carl-Axel. Našli ho? Leží v jiné chatrči? Srdce jí bušilo a v uších jí hlasitě hučelo. Tento bolestný tón se šířil celým tělem a pronikal do každého vlákna jejích nervů a svalů. Nutila se dýchat klidně, dokud se jí krevní oběh nestabilizoval. Ale sotva se pokusila spustit nohy z postele, nanovo se ozvala tachykardie a hukot zesílil. Nemělo to smysl. Bez cizí pomoci by nevstala. Chatrč obsahovala jedinou místnost a ona v ní byla sama. Musela čekat, až se vrátí žena, která jí podala ten odporný nápoj. Mohly za zrychlení srdeční činnosti listy koky?

Trpělivost. Potřebovala trpělivost. To slovo Clärenore nesnášela stejně jako pojem „vzdát se“. Momentálně si život žádal obojí. Z lůžka civěla oknem ven, pevně odhodlaná neusnout. Hned jak začala vnímat hluk z vesnice, chtěla pátrat po Carlu-Axelovi. I kdyby to bylo to poslední, co v rámci této výpravy udělá, oddanému souputníkovi to dlužila. Doprovázel ji až do jihoamerických And. Nyní ho měla za úkol přivést v bezpečí zpět k jeho ženě. Tato myšlenka ji také bolela, i když z jiného důvodu.

Berlín

Březen 1927

Vzduch v kanceláři ředitele filmové společnosti Fox se dal krájet. Clärenore kouřila jednu cigaretu za druhou. Ředitel Außenberg se zakuckal, zvedl se od psacího stolu a otevřel obě okenní křídla. Do místnosti, která připomínala spíš obývací pokoj než kancelář, proudil vlahý jarní vzduch. V jednom koutě stála pohodlná kožená sedačka, stoleček a dvě čalouněná křesla. Clärenore seděla v jednom z nich a před ní ležela rozevřená mapa světa.

Na přípravu potřebovala téměř dva roky. V nesčetných rozhovorech s mecenáši, politiky a mechaniky probírala každyčkový detail. S plánováním jí pomáhal ministr zahraničí Gustav Stresemann i státní tajemník Robert Weismann. Třikrát jela do Ruska přesvědčovat sovětskou vládu – a nyní jí i ta přislíbila plnou podporu. Clärenore se nemohla dočkat, až konečně vyrazí na cestu.

„Svou expedici musíte rozhodně zdokumentovat,“ trval na svém ředitel Außenberg. Již hodinu ji přesvědčoval, aby s sebou vzala kameramana. „Budete projíždět oblastmi, které žádná kamera ještě nezachytila. Vaše cesta vyvolá zájem lidí a nadchne je. Takový film zaplní kinosály.“

Clärenore stále váhala. Myšlenka natočit film se jí sice zamlouvala, ale pak by bylo potřeba vzít na cestu dalšího muže. Firma Adlerwerke, která jí dala k dispozici vůz, jí také zprostředkovala dva mechaniky: Hanse Grunowa a Viktora Heidtlingera. Druhého z nich znala již ze Všeruské zkušební jízdy. Jenže při účasti libovolného dalšího muže by pro ni bylo ještě těžší se prosadit. Přestože byla vedoucí výpravy ona, přece jen jí bylo teprve dvacet šest let. A nesměla zapomínat na matčino varování, aby nepošpinila dobré jméno rodiny...

„Koho jste měl na mysli?“ zeptala se opatrně.

Außenberg přistoupil blíž a sedl si proti ní.

„Mám v pácu dva: Francouze a Švéda.“

„Švéda?“ podivila se. Se Švédskem a jeho občany ji pojily výhradně kladné vzpomínky.

„Carl-Axel Söderström,“ pokračoval ředitel Außenberg. „Natačel už s Gretou Garbo. Byla jím tak nadšená, že si ho chtěla odvézt do Hollywoodu.“

„A proč s ní tedy neodjel?“

„Ve Švédsku se oženil.“

„Aha!“ Clärenore znova potáhla z cigarety. V případě ženáče by mohly být klevety mírnější. To, že je vázaný, by mělo výhody. Navíc chladný Švéd. Ta představa se jí líbila.

„Jde o sportovní typ?“

„Je to prý obstojný sportovní rybář a plavec.“

„Myslíte, že by tak náročnou cestu vydržel?“

„Určitě.“

Clärenore zvažovala všechna pro a proti. Film ji velmi lákal, neboť by se postaral, aby se o její výpravě dovědělo ještě víc lidí. Biograf se těšil čím dál větší oblibě. Pochopila, že ji přiblíží i k těm, kdo by jinak o její putování nejevili zájem.

„Dobrá,“ souhlasila konečně. „Tak se toho Söderströma zeptejte, jestli by chtěl jet s námi.“

Außenberg vyskočil a hnal se k telefonu. „Hned mu zavolám, dřív než si to rozmyslíte.“

Koukala na něj vyjeveně, jak zvedá sluchátko a vytáčí číslo. Požádal o mezistátní hovor do Švédska a nechal se spojit s panem Söderströmem. Chvíli trvalo, než se na opačném konci někdo ozval. Představil se, horlivě mu líčil Clärenoin plán a slíbil Švédovi největší dobrodružství v životě.

„S obrazovým materiálem, který nashromáždíte, se z vás stane mezinárodně uznávaný kameraman.“ Außenberg nedal druhému účastníkovi hovoru žádnou možnost se na

něco zeptat nebo odporovat. Monolog vedl tak dlouho, dokud si konečně nevymohl kýžený souhlas. S úsměvem se rozloučil a zavěsil. Navýsost spokojeně se obrátil zpět ke Clärenore.

„Söderström přislíbil účast. Do Berlína přijede dva dny před odjezdem. Mimochodem hovoří německy výtečně.“

Nevěděla, co si má o telefonátu myslet. Člověk přece nemůže k tak závažnému rozhodnutí dospět za dvě minuty. „Třeba si to ještě rozmyslí,“ nadhodila. „Vždyť cesta potrvá rok.“

„Pochybují, že své rozhodnutí vezme zpět. Jak se zdá, v současné době nemá jinou nabídku. Potřebuje pravidelný příjem; to vím ze spolehlivého zdroje.“ Außenberg se culil. „Platíte dobře.“

„To vy platíte dobře,“ opravila jej. Ostatně na sebe část honoráře vzala právě filmová společnost Fox Film Corporation, čímž si zajistila práva na pořízené záběry.

„Ještě nikdy jsem peníze neinvestoval tak rozumně jako na váš plán,“ ubezpečil ji.

„Děkuji.“ Jeho slova působila na její duši jako balzám. „Je vskutku úžasné, kolik peněz jsem na cestu dala dohromady. Přes sto tisíc říšských marek, k tomu náklady na obě auta, náhradní díly, všechn materiál a palivo a kromě toho platy mechaniků a kameramana.“

Ředitel se zase posadil. „Jste obdivuhodná. Nemohu se dočkat, až ten filmový materiál uvidím.“

„Už myslíte na můj návrat. Já si momentálně dělám starosti spíš s odjezdem.“

Zamáčkla oharek cigarety a hned si zapálila další.

„Jak to? Měl jsem za to, že dostanete zbrusu nový Adler Standard 6 a jako doprovodné vozidlo Adler L 9.“

„Automobily mám slíbené na 1. března, ale nastaly potíže s výrobou kvůli přetrvávající stávce kovodělníků. Jestli se to brzy nevyřeší, budou vozy dokončeny až v létě.“

„Je to problém?“

„Hotová katastrofa! Čím déle se odjezd odkládá, tím se zvyšuje pravděpodobnost, že nás na Sibiři potkají kruté mrazy. Při minus padesáti zamrzají i sebelepší pohonné látky.“

„Tak doufejme, že to dopadne co nejlépe. A propos, je pravda, že pojedete na benzol?“

„Ano, chci do benzinu přimíchat vysoký podíl benzolu, poněvadž se pak vyznačuje nejvyšší výhřevností, největším akčním rádiem a značnou úsporností.“

„Takže máte v úmyslu objet svět rychlostí závodnice? Aby pan Söderström vůbec stačil natáčet!“ Außenberg se naklonil nad rozevřenou mapu světa. Červené praporky označovaly místa, kde Clärenore nechala uložit do úschovy benzol, náhradní díly a zásobu potravin. Nebylo totiž možné s sebou převážet zásoby na celý rok. „Popište mi, prosím vás, ještě jednou trasu. Slíbil jsem panu Söderströmovi, že mu pošlu seznam.“

Clärenore zatukala ukazováčkem na Frankfurt, výchozí bod. Za poslední týdny svou trasu vysvětlovala tolika lidem, že se jí slova sypala z úst sama od sebe.

„Pojedeme přes Prahu do Vídně a dále do Bělehradu a Konstantinopolu. Odtud trasa vede do Damašku, napříč Syrskou pouští až do Bagdádu. Potom budeme pokračovat do Teheránu, Tbilisi a Moskvy.“

„Tento úsek pro vás bude hračka,“ poznamenal Außenberg se smíchem. Tím narážel na Všeruskou zkušební jízdu. S tou se musel vypořádat každý, kdo chtěl prodávat automobily v Rusku. Clärenorino vítězství bylo zároveň triumfem jejího mecenáše, firmy Adlerwerke, který od té doby mohl do Ruska dodávat své výrobky.

„Trasu znám jenom zčásti,“ odporovala mu. „A za Moskvou na nás čihá tvrdý oříšek. Musíme totiž napříč Sibiří. Kdybychom se tam dostali až v zimě, seděli bychom týdny a měsíce nečinně na místě a nemohli postupovat.“

„Alespoň byste měli po tom trmácení možnost odpočívat,“ mínil ředitel.

Odmítavě zvedla ruku. „Naše diplomatické pasy a víza by mezitím nejspíš pozbyly platnosti. Budeme projíždět dvacetí osmi zeměmi, tak si umíte představit, jak bylo těžké získat od všech vlád řidičské oprávnění.“ Außenberg se zatvářil udiveně. „A proč jste si vybrala právě tuto trasu?“

„Chci urazit vzdálenost kolem čtyřiceti tisíc kilometrů. Zhruba to odpovídá obvodu Země. Od každého státu, kterým se chystám projíždět, mám platné řidičské oprávnění. Bez ohledu na to, zda vozidla jezdí po pravé, nebo levé straně silnice, či se musí složit řidičská zkouška. Německý autoklub má ve všech zemích na plánované trase zastoupení. Bude mě podporovat.“

„A co pohonné látky?“

„Zásoby, které povezeme s sebou, by nám měly vystačit do Turecka. Dál jsme se pojistili a zřídili sklady v Bejrútu, Damašku, Teheránu a také v Rusku.“

„Tak vám tedy držím palce, aby stávky brzy skončily a co nejdříve jste dostala vozy, ať můžete vyrazit včas.“ Außenberg opět zaměřil pozornost na mapu. „Ze Sibiře pojedete přes poušť Gobi do Číny?“

„Ano.“

„Není to z politického hlediska krajně nebezpečné území? Vždyť Čína stojí před politickým převratem.“

Clärenore pokrčila rameny. „Nepočítám, že by se nás takové nepokoje dotkly. Máme přece diplomatické pasy.“

„A jak dál?“

„Lodí se přepravíme do Japonska, odtud na Havaj a do San Francisca a dál lodí do Panamy a Limy. Odtud překročíme Andy. V plánu máme zastávku v Buenos Aires. Potom se vrátíme do Chile a poplujeme do Los Angeles. Dál pojedeme po vlastní ose přes Spojené státy do New Yorku. Mezitím se v Detroitu setkáme s Henrym Fordem. A nakonec se přeplavíme do Evropy.“

Ohromený Außenberg se opřel zády. „To je neuvěřitelné dobrodružství. Já se třesu, jen když vás poslouchám. Vy vůbec nejste nervózní?“

„Ale ano.“ Oči se jí zaleskly. „Ale je to taková radostná nervozita. Nemohu se dočkat, až to konečně vypukne.“

Následující dny Clärenore dávala dohromady vybavení vozů: krumpáče, lopaty, sekery, ocelová lana, těžké zvedáky, pájecí lampy, bedny s náradím, deky a potraviny. Od výrobce zbraní Mauserwerke obdržela tři pistole s municí a dynamit. Doufala však, že je nebude potřebovat.

Když jednou večer přerovnávala všechna víza, pasy a papíry, někdo zaklepal na dveře bytu. Lord vyskočil, vběhl do předsíně a rozštěkal se.

„No ne, kohopak nám to sem čerti nesou?“ Svůj pas odložila stranou a šla za psem ke dveřím. Nic ji nemohlo překvapit víc.

Na chodbě stála Hilde. Jako vždycky vypadala báječně, jako by právě přišla ze salonu krásy, které nyní podle amerického vzoru rostly ve všech koutech města jako houby po dešti. Měla na sobě módní jarní šaty, vlasy čerstvě upravené a obklopovala ji jemná vůně francouzského parfému.

Clärenore zírala na sestru tak užasle, že ji ani nepozvala dál.

„Smím?“ dovolila se Hilde.

„Jo, samozřejmě pojď dál. Nepočítala jsem s tebou.“

„Ani jsi nemohla tušit, že se zastavím.“

Clärenore za ní zavřela dveře. Bylo to poprvé, co ji Hilde v Berlíně navštívila. Od otcovy smrti spolu téměř nebyly v kontaktu a to málo setkání proběhlo v mrazivém ovzduší. Přesně jako přede dvěma lety, kdy Clärenore požádala matku o finanční podporu. Chvatně proklouzla před Hilde do obývacího pokoje, odhrnula podklady na jídelním stole a nabídla sestře místo.

Hilde se posadila a rozhlédla se: „Máš to tu pěkné.“

Clärenore podezíravě přimhouřila oči. „To nemyslíš vážně, vid’?“

Hilde se rozpačitě zasmála. „Máš pravdu. Není to úplně podle mého vkusu,“ přiznala.

„Dáš si něco k pití?“ nabídla jí Clärenore.

„Ráda. Nepohrdla bych kávou.“

Clärenore přešla do střízlivě a prakticky zařízené kuchyně. Teprve před půl hodinou si zalila kávu. Z dřezu vylovila šálek, umyla ho a nalila do něj kafe.

„Bohužel doma nemám mléko,“ omlouvala se.

„Nevadí. Díky!“ Hilde si od ní vzala šálek. Clärenore si sedla na židli vedle ní. „Tak co tě ke mně přivádí?“

Hilde uchopila hrníček oběma rukama a postavila ho na stůl. Dívala se do tmavého nápoje, jako by se v něm nacházela odpověď na sestřinu otázku.

„Proslýchá se, že se již brzy vypravíš na tu svou cestu kolem světa.“

„Ano, hned jak mi dodají automobily. Vlastně jsme měli vyrazit už před týdný.“

„Četla jsem o tom v novinách. Jsou plné zpráv o tobě.“

Že by se za jejími slovy skrýval obdiv? Clärenore to podráždilo. Dosud se nestalo, že by jí Hilde něco schvalovala. Ať se to týkalo čehokoli, vždycky stála za matčíným názorem.

„Celé mi to připadá jako velikánská nepřístojnost,“ pokračovala Hilde. „Je to nebezpečné a současně nevhodné.“

Clärenore zkřížila ruce na prsou. „Co tady chceš?“

„Posílá mě matka.“

Clärenore na okamžik oněměla. „Proč?“

„Dělá si starosti.“

„Ach tak!“

Hilde se zahleděla na Lorda, který si udělal pohodlí vedle její sestry.

„Co bude vlastně s tvým psem?“

„Beru ho s sebou.“ Ve skutečnosti Clärenore napadlo, že by ho nechala u bytné, paní Schüllerové, ale sotva se od něj vzdálila na krok, začal štěkat a kňučet, až jí to rvalo srdce. „Bude mě chránit.“

Toto vysvětlení se Hilde zjevně líbilo. Stále však nedávala sestře uspokojivou odpověď.

„Matka se s tebou chce rozloučit,“ vylezlo z ní konečně.

„Tak ať přijede do Frankfurtu na můj start. Nebo sem do Berlína. Tak jako ty.“

„To neudělá. Vždyť to víš.“

„V tom případě se se mnou rozloučit nemůže. To je jednoduché.“

Hilde zakoulela očima. „Clärenore, prosím tě. Překroč svůj stín. Když se s ní nerozloučíš, udělá mi ze života peklo. Žít s ní je už tak dost těžké.“

„Však u ní bydlet nemusíš,“ konstatovala Clärenore. „Nikdo tě k tomu nenutí.“

„Dokud jsem zasnoubená, a ne vdaná, zůstanu ve Weißkollmu. Statek je mým domovem – a tvým ostatně také.“

„Já to vidím jinak,“ trvala na svém Clärenore. „Jestli chceš zůstat ve Weißkollmu, tak si na matku nestěžuj.“

Hilde od sebe odstrčila hrnek. „Nejsem tak silná jako ty. Nikdy jsem nebyla. A ani být nechci. Bylo by to pro mě příliš náročné.“

Odpověděla upřímně. Téhle vlastnosti si na ní Clärenore cenila. Touto ctností se totiž nemohli chlubit všichni členové rodiny. S tím se Clärenore setkala nejednou.

„Prosím tě, rozluč se s matkou. Udělej to, ať je klid,“ přemlouvala jí Hilde.

Clärenore se už chystala poznamenat, že jí je klid v domě ve Weißkollmu ukradený, ale rozmyslela si to. Raději se s ní rozhodla tentokrát nepohádat. Celý rok by neměla příležitost k usmíření.

„Pro mě za mě,“ ustoupila.

Hilde se pousmála a radostně zatleskala. „Výborně!“

V dobrém rozmaru si přitáhla hrnek s kávou zpět, usrkla si a zhnuseně zkrivila obličej. „Proboha, jak můžeš pít takovou bryndu?“

„Udržuje mě v bdělém stavu,“ vysvětlila Clärenore. „A ještě si potřebuji připravit spoustu věcí.“

„Už sis sbalila garderobu?“

„Máš na mysli obě kombinézy, které si budu převlékat?“

„Přivezla jsem ti večerní šaty a oblečení pro volný čas.“ Teprve teď si Clärenore všimla kabely, kterou Hilde předtím nechala stát v chodbě.

„Večerní šaty?“ opaskovala po sestře nechápavě.

Hilde vyskočila. „No samozřejmě. Co jiného si oblékneš, až tě v Bejrútu pozve na večeři francouzský velvyslanec? V sázce je naše dobré jméno. Pomysli na všechny pomlouvačné články ve světovém tisku.“

Nato zamrkala, načež si Clärenore nebyla jistá, zda si její sestra dělá legraci.

Hilde vzápětí zvedla cestovní tašku a postavila ji vedle ní. „A teď uděláme něco, co jsme měly udělat už před lety.“

„Aha. A co to je?“ zeptala se Clärenore opatrně.

„Promluvíme si o oblečení a ty si vyzkoušíš jeden model po druhém. Zabalila jsem část svého šatníku. Dozajista ti některý padne. Třeba ty bleďmodré šaty s karnýry, nebo raději ty prosté tyrkysové?“

„Musím si ještě srovnat doklady a...“

Hilde ji odbyla mávnutím ruky. „To si můžeš udělat potom,“ rozhodla jednoduše. Její hlas a tón řeči jí připomněly matku. Sotva Clärenore otevřela ústa na protest, Hilde ji předběhla: „Zdržím se jenom dvě hodiny. Potom mě šofér vyzvedne.“ Tiše dodala: „Tohle jsem si přála celé roky.“

„Vážně?“

Hilde přikývla. „Jednou jedinkrát se můžeme chovat jako úplně normální sestry.“

Clärenore se chtěla cynicky zeptat, co jsou podle ní „normální sestry“, jenomže vzhledem k Hildině přecitlivělosti a tiché prosbě v jejích očích se přestala zpěčovat.

„Dvě hodiny? Kolikery šaty jsi přivezla?“

„Kupu,“ zasmála se Hilde.

Kupodivu se z toho vyklubal úžasný večer. Clärenore si vzpomněla na jediné odpoledne, kdy si byly se sestrou tak blízké. To když v deseti, respektive sedmi letech na statku Asa gárd domněle zachránily králíky před kuchařčiným hrncem na vaření. To, že je Käthe později stejně potají zabila, se dověděly až po několika letech.

Zatímco Hilde vytahovala šaty z tašky a věšela je na ramínka, Clärenore si zkoušela jedny za druhými. Otáčela se v nich před zrcadlem a měla z toho nefalšovanou radost. Když za dvě hodiny řidič zazvonil, Clärenore skoro litovala, že Hilde odjíždí. Možná by se všechno vyvíjelo jinak, kdyby se v dětství necítily jako sokyně. Clärenore si předsevzala, že si vřelý cit, který ten večer k sestře projevila, uchová co nejdéle. Jak se dohodly, Hilde jí nechala dvoje večerní šaty a tři oděvy na volný čas. Clärenore si oblečení doplnila na seznam hned za dynamit.

O dva dny později se konečně ozvala automobilka Adlerwerke. Oba automobily měla hotové.

Clärenore popadla dávno nachystaný kufr, vzala Lorda na vodítko a vypravila se do Frankfurtu. U dveří se ještě ohlédla do obývacího pokoje, kde visel na stěně telefonní přístroj, a na ústředně se nechala spojit s ředitelstvím Fox-Filme. Jakmile se ohlásil Außenberg, radostně zvolala: „Kontaktujte Švéda! Za dva dny vyrážíme!“ Potom sluchátko zavěsila a pospíchala z domu.

Frankfurt nad Mohanem

Květen 1927

V areálu továrny na automobily stály dva zbrusu nové vozy. Černý lak se blýskal, jako by byl čerstvě nastříkán, vyleštěné reflektory se v slunečním světle třpytily a z pneumatik se linul zápach kaučuku a síry. Clärenore pocítovala neskonalou radost. Všechno klapalo tak, jak si to vysnila.

„Až na sedadla jsme na výbavě nic nezměnili,“ informoval ji ředitel Adlerwerke, podsaditý muž s brýlemi na širokém nose. „Dají se sklopit jako v kupé lůžkového železničního vozu.“

Clärenore byla nadšená. „Vypadají báječně,“ obdivovala výrobky dojatě. „Hned začneme nakládat. Kde jsou mechanici?“

Rozhlížela se dokola. Oba muži – mohlo jim být kolem třiceti – se opírali o zeď, kouřili a potichu si povídali. Ten větší se jmenoval Viktor Heidtlinger a Clärenore ho znala ze Všeruské zkušební jízdy. Tam ji upoutal jako schopný mechanik, který pracuje rychle a efektivně. Zato s Hansem Grunowem se seznámila teprve před pár týdny. Byl klidný a buď se šklebil, nebo se tvářil vážně. Na rovinu se ho zeptala, zda by mu bylo zatěžko přijímat příkazy od ženy, a on odpověděl záporně. „Ani kdyby byla o několik let mladší než vy?“ Znova zavrtěl hlavou. Stále doufala, že jí nelhal. Během výpravy by se oba mechanici střídali za volantem doprovodného vozu. Vedoucí expedice byla ona.

„Dobrý den, pánové!“ pozdravila je. „Konečně můžeme vyrazit. Začneme nakládáním.“

Grunow odcvrnkl oharek cigarety na zem a zašlápl ho. Potom si odhrnul čepici z vysokého čela. „Snad nevěříte, že to všechno do autáku nacpeme?“ Ukázal bradou ke garáži, kde byla navršena hromada krámů.